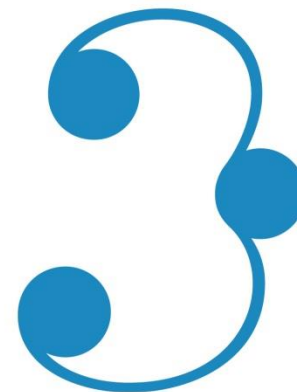

TRINITI

TALLINN RIGA VILNIUS

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Turg ja konkurentsioigus Piimafoorum 2024

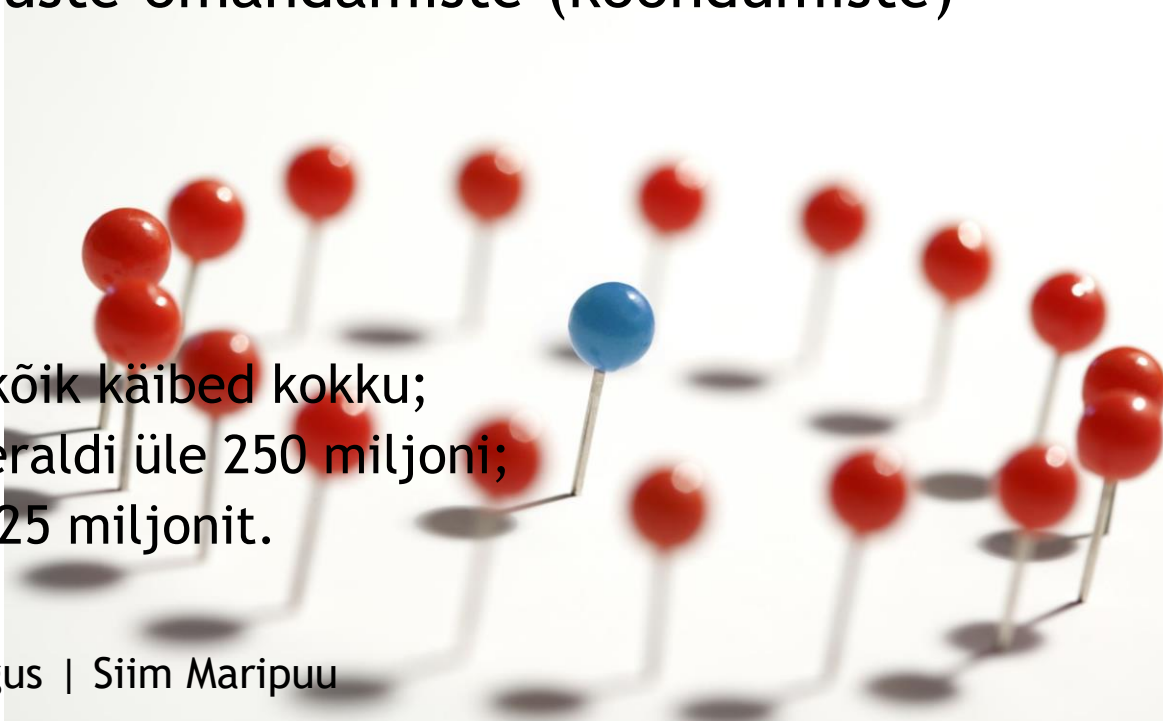
Vandeadvokaat Siim Maripuu
siim.maripuu@triniti.ee
+372 5341 3600
www.triniti.ee

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

„Kolm vaala“ - kogu konkurentsioigus, millest räägin

- Konkurentsi kahjustavate kokkulepete, tegevuste ja otsuste keeld
- Turgu valitseva seisundi kuritarvitamise keeld
 - **40% turuosa**
- Ühinemiste ja osaluste omandamiste (koondumiste) kontroll
 - $2+2>6$
 - EU:
 - Üle 5 miljardi kõik käibed kokku;
 - Kahel osalisel eraldi üle 250 miljoni;
 - Erandid alates 25 miljonit.

KonkS § 3 lg 1:

Kaubaturg on hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Kaubaturu määratlemine

- **Käibivad kaubad (sh teenused)** peavad olema omavahel vahetatavad või asendatavad
 - Ostja seisukohast (prioriteet)
 - Müüja seisukohast
- **Geograafiline ulatus** - piirkond, mille ulatuses on konkurentsitingimused piisavalt sarnased, et ostja on valmis väikese (5-10%) kuid kestva hinnatõusu puhul selles piirkonnas teise müüja poole pöörduma
 - Reeglina Eesti + mõjud Lätist ja Leedust

Kuidas on kaubaturgu määratletud piimasektoris?

- Toorpiima tootmine ja müük;
- Toorpiima varumine;
- Piimatoodete tootmine ja müük:
 - Linnapiimatooted;
 - Kohupiim;
 - Kohupiimapasta;
 - Kodujuust;
 - Kohukesed;
 - Või (ja võisegud, margariinid ja võilaadsed tooted);
 - Toorjuust;
 - Juust;
 - Laabijuust;
 - Määrdejuust;
 - Jäätis;
 - Pulbrid;

ARLA/HANSA

- The Parties submit, in line with a Commission precedent, that within fresh dairy products separate product markets should be defined: fresh milk, fresh buttermilk, plain yoghurt, value added yoghurt, fresh cream, quark and fresh flavoured dairy drinks.
- Separate for health related fresh flavoured dairy drinks and non-health related fresh flavoured dairy drinks.
- Longlife dairy products: Milk, flavoured dairy drinks, cream.
- Eraldi värske piim, värske võipiim, maitsestatamata jogurt, maitsestatud jogurt, koor, piimajoogid.
- Eraldi tervisega seotud joogid ja mitteseotud.
- Eraldi kõrgpastöriseeritud tooted.

Euroopa

Friesland Foods/Campina

- Toorpiim - eraldi värskest turustatavate ja pikaajalise säilivusega piimatoodete turgu. Mõlemas kategoorias saab veel eristada mahetooteid ja traditsioonilisi tooteid.
- Traditsiooniliste ja mahedate värskest turustatavate peamiste piimatoodete puhul on asjaomased eraldi tooteturud värske piima, värske petipiima, maitsestatamata jogurti ja toidukreemi turg, sest ei tarbijate ega ka varustajate jaoks ei ole need tooted omavahel asendatavad.
- Hollandi tüüpi juustu müüki juustule spetsialiseerunud hulgimüüjatele ja tänapäevastele jaemüüjatele (supermarketid, hüpermarketid, odavmüügiga tegelevad kauplused) tuleks käsitleda eraldi tooteturguna
- Või puhul tuleks asjaomane tooteturg esmalt jaotada lahtise või turuks ja pakendatud või turuks.
- Lisandiga jogurtite ja kohupiima asjaomane tooteturg jaotub turustuskanalite põhjal.
- Maitsestatud piimajookide turg - eraldi värsked ja pikaajalise säilivusega.
- Värskest turustatavate piimamagustoitude turg - eraldi värske toidukreem, puder, portsjonitena pakendatud magustoidud.
- Koore turg - eraldi vedel ja pihustatav.
- Vedelad kohvivalgendajad - eraldi kohvipiim ja kohvikoor.
- Pihustuskuivatatud emulsioonid - koorepulbrid, vahtu moodustavad ained, kaunistuseks mõeldud toidukreemid.
- Laktoos - eraldi toidus kasutatav ja farmatseutiline.

DMK / DOC KAAS:

The Commission has previously distinguished between different categories of cheeses such as "hard/semi-hard cheese", "soft cheese" and "fresh cheese". It is also clear from previous Commission practice that a further subdivision of these categories into different types of cheese might be necessary in Member States which have a strong tradition for a particular cheese type.

On the demand side, the Commission found that Dutch-type cheese is not in competition with other hard/semi-hard cheeses in the Netherlands in particular due to consumer preferences for Dutch-type cheeses and strong differences in taste and price. On the supply side, the Commission found that a switch from the production of Dutch-type cheese to non-Dutch-type cheese would have not been sufficiently immediate and effective.

- Hollandi juust on Hollandis eraldi kaubaturg, eraldi võivad veel olla sealhulgas Gouda, Edam ja Maasdam.
- Saksamaal sellist eristust ei ole.

Euroopa

DMK / DOC KAAS:

8. The notifying parties also submit²⁰ that a distinction must be drawn between the procurement of "conventional raw milk" and the procurement of "organic raw milk". "Conventional raw milk" is all milk produced under general legal conditions. Organic raw milk is produced under additional legal conditions, as defined

- Mahepiim ja tavapiim on eraldi kaubaturud.
- Lehma, kitse ja lambapiim võivad olla eraldi kaubaturud.

Euroopa

- **ARLA FOODS/EXPRESS DAIRIES:**

- Piim: sõltuvalt jaemüüja tüübist - suured supermarketid, poed, “piimamees” uksest-uksele.

Mida tasub teada keelatud kokkulepetest?

Keelatud kokkulepped

KonkS §4:

Keelatud on konkurentsi kahjustava eesmärgi või tagajärjega ettevõtjatevaheline kokkulepe, kooskõlastatud tegevus ja ettevõtjate ühenduse otsus...

Keelatud kokkulepped

1. otsene või kaudne kolmandate isikute suhtes hinna- ja muude kauplemistingimuste kindlaksmääramine, sealhulgas kauba hinna, tariifi, tasu, juurde-, alla- või mahahindluse, abonement-, lisa- või täiendava tasu, intressimäära, rendi või üüri määramine;
2. tootmise, teenindamise, kaubaturu, tehnilise arengu või investeerimise piiramine;
3. kaubaturu või varustusallika jagamine, sealhulgas kolmandale isikule kaubaturule pääsu piiramine või püüd teda sealt välja tõrjuda;
4. konkurentsi kahjustava teabe vahetamine;
5. võrdväärsete kokkulepete puhul erinevate tingimuste rakendamises kokkuleppimine, millega äripartnerid pannakse ebasoodsasse konkurentsiolukorda;
6. kolmandale isikule kokkuleppe sõlmimiseks tingimuse seadmine kokkuleppe objektiga mitteseotu lisakohustuse võtmiseks.

Vorm ja ulatus

- **KEELATUD ON** konkurentsi kahjustava eesmärgi **või** tagajärjega:
 - **Kokkulepe**
 - ⇒ nii kirjalik kui suuline!!!
 - ⇒ ei pea olema detailideni paigas
 - ⇒ ei pea olema läbinud mõlemalt poolt kõiki otsustusprotsesse
 - ⇒ võib olla ka kaudne (st läbi vahendaja)!!!
 - **Kooskõlastatud tegevus**
 - ⇒ nt konkurentsi kahjustava teabe vahetamine
 - **Ettevõtjate ühenduse otsus**
 - ⇒ võib piisata ka koosolekul osalemisest
- Kehtestatud vaid **näitlik** (lahtine) **loetelu**

Ettevõtjate ühenduse otsus

Ettevõtjate ühendus

... Igasugune ühendus, liit, seltsing, kooperatiiv, ühistu, klubi, jne, kuhu ettevõtjad kuuluvad

„Otsus“

... igasugune tegevus, mis koordineerib liikmete käitumist ja piirab nende tegutsemisvabadust

Vastutus

... Vastutavad nii ühendus kui ettevõtjad

- Piirangud koostööpartnerite osas
- Piirangud reklaami ja turundamise osas
- Unifitseeritud lepingutingimused

I Vähese tähtsusega tegevus

- Erand vähese tähtsusega kokkuleppele, tegevusele ja otsusele.
- **Vähene tähtsus:** kui ettevõtjate käivete osatähtsus kaubaturul ei ole suurem kui:
 1. 15 protsenti vertikaalse kokkuleppe, tegevuse ja otsuse igal osalisel;
 2. 10 protsenti horisontaalse kokkuleppe, tegevuse ja otsuse kõigil osalistel kokku;
 3. 10 protsenti kokkuleppe, tegevuse ja otsuse, milles esinevad üheaegselt nii vertikaalse kui ka horisontaalse kokkuleppe, tegevuse või otsuse tunnused, igal osalisel.

II Koostöö lubatavus

- **Kasulik mõju** kaupade tootmisele/turustamisele või edendab tehnilist või majanduslikku progressi või kaitseb keskkonda
- Tarbijad saavad **õiglase osa**
- Piirangud on **hädavajalikud** (efektiivsed) eesmärgi saavutamiseks
- **Puudub oht** konkurentsile kaubaturu olulise osa (20-30%) suhtes

Kõik tingimused peavad olema täidetud!

Mida väiksem turujõud, seda lihtsam tõendada

Ettevõtja peab tõendama, et erandid rakenduvad.

Vt nt RKO 3-1-1-12-11 AS KPK Teedehitus asjas

III Grupierand

- Vertikaalsed kokkulepped
- Teatud horisontaalsed kokkulepped (nt teadus- ja arenduskokkulepped, spetsialiseerumiskokkulepped)

Täna!

Siim Maripuu
siim.maripuu@triniti.ee
+372 5341 3600
11.04.2024